

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

W. Anderson St. Pauls 34 25

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 93 (668).

ONSDAGEN DEN 22 NOVEMBER 1899.

12:TE ÅRG

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. > 5:— IDUNS MODETID. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRÄST KL. 2—3. REDAKTIONSSKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	--	---	---

GUSTAF AF GEIJERSTAM.

DET hände sig en dag i Upsala unge-
fär år 1878, att jag vid ett afton-
sällskap blef presenterad för en
annan student — Gustaf af Gei-
jerstam. Han var kort och satt — hans
bestämda gång och hållning ägde ingenting
af ungdomens slankiga sorglöshet och lais-
ser-aller. Han kom fram till mig, som den
ett år yngre gör till den ett år äldre, och
frågade mig om någonting. Jag öfverras-
skades lifligt af värmen i frågan, så olik
den affekteradt blaserade skepticism, som
då var på modet i den tidens Upsalastu-
dentlif. Jag genmälde någonting, och jag
fick ännu ett intryck, som jag icke glömt:
»Tycker ni det?» blef svaret, åtföljdt af en
lång, forskande, fast blick. På porträttet
i dagens nummer tycker jag mig återfinna
denna långa, fasta blick.

Nästa gång, vi sågo hvarandra, var Gu-
staf af Geijerstam bosatt i Stockholm.
Född 1858, tog han 1877 studentexamen i
Upsala, två år efteråt filosofie kandidat-
examen, och 1883 skedde öfverflyttningen
till Stockholm. Förstlingsarbetet Grå-
kallt hade sett dagen ett år förut, och
samlingarna Strömoln och Fattigt
Folks första del publicerades, den första
under året för öfverflyttningen, den andra
året efteråt. Det är också att märka, att
Ur samtiden, de litterära essayerna,
tillhör samma öfverflyttningsår, och här-
af kan man lätt förstå, att den nykläckte
filosofiekandidaten utvecklade denna feber-
aktigt kraftiga verksamhet, som alltsedan
utgjort ett af grunddragen i hans tempera-
ment. Ja — jag kallar denna verksamhets-
ifver en del af hans temperament — jag
har lärt mig att tro på hans författarför-
måga, först och främst på grund af vita-
liteten. Hvarje nytt uttryck lyckas G.
af Geijerstam — jag ämnar i denna upp-
sats ibland att för korthetens skull beteck-
na honom med vännernas omtalsnamn G.
af G. — att omsätta och göra till sitt, lika
hastigt som du eller jag äter upp en
chateaubriand. Liknelsen är så fullt all-
varsamt menad, att jag ofta förvånad stir-
rat på G. af G., när han meddelat mig, att
han varit gripen af ett ämne, som man ej
just ansett ligga inom hans sfär. I detta
afseende erbjuder hans författarskap stän-
diga öfverraskningar. Medusas huf-
vud var en sådan, Yttersta skäret
kom som en följd af en sommarvistelse på
Käringön. Angående Vilse i lifvet
och hans sista skildring Lyckliga män-

GUSTAF AF GEIJERSTAM I SITT ARBETSNUM VID SALTSJÖBADEN.

EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

niskor skulle han knappast själf kunna redogöra, hvarifrån de kommit. Han vill ej gärna höra talas om, att han har växlat ståndpunkt, t. ex. att Medusas hufvud är ett omslag från hans förra realistiska genre till en mystisk. Han behöfver icke vara rädd — kraftenheten är hans väsens grundval, och om han är märkvärdig, är det framför allt genom energien.

Ganska karaktäristiskt var för öfrigt vårt första sammanträffande i Stockholm. Jag träffade en person en dag inom skål och vägg, som hälsade. »Jag är Geijerstam,» sade han. Jag kände genast igen honom. »Och i hvilken egenskap är ni här?» »Som litteratör. Ni vet, jag har någorlunda slagit igenom med Gråkallt. Jag tyckte det blef för ohyggligt i Upsala. Jag ämnar försöka att lefva på skriftställarskapet.» »Ni menar tidningsskrifveri.» »Ja äfven det kanske, men framför allt — skriva böcker, pjäser, hvad vet jag.» Kanske skulle detta från en annan man verkat löjligt. Jag mätte honom emellertid från hufvud till fot. Det var något af svensk Björnson och af en glad gut. Så kände han och jag, att vi måste bli vänner, och så blefvo vi det, och den vänskapen har hållit färgen tills dato, ehuru vi ha grälat så tappert som några. En vacker dag kom Geijerstam och förkunnade mig, att nu var han förlofvad. Hans dåvarande fästmö är hans nuvarande hustru — dåvarande fröken Wahlenkamp. »Men du har inga fasta inkomster?» Det är roligt att se G. af G. i sådana ögonblick, då han har satt sin viljekraft in på någonting. Han blir mild, och han lägger sin hand med något af en björnrams smeksamhet på ens axel. »Käre vän,» säger han, »du begriper inte en smul af det där. För det första vet du inte, hur billigt det är. För det andra har du icke hört, att jag får det och det för det och det. För det tredje har du ingen aning om, hur mycket billigare det är att lefva gift än ogift.» Och under tiden hvilar hans fasta blick nästan suggererande på den stackars vännen, så att man känner sig dum och skamsen, och nästan tror på, att man gör af med femtio kronor om dagen, därför att man är ungar, på nöjen och kypare och rockfångare.

Ja, man är slutligen helt förvånad, att man icke gift sig — bara af ekonomiska skäl.

När Geijerstam behärskar sin publik, är det på grund af denna viljans och öfvertygelsens makt, som ger åskådaren eller läsaren en fullkomlig underdånighetskänsla för — hvad man ville kalla — denne lärare af erfarenhet. Det är något faderligt ömt, som hos honom imponerar. Hans romaner ha sällan den rent objektiva formen, ty författarens signatur, hans eget tonfall vill göra sig gällande och gör sig gällande. I hans nyutkomna bok, Lyckliga människor, ser man en tafla af diminutivt hvardagslif. Men man ser den utan barnliga teatereffekter, utan ens den ringaste sträfvan att göra den till mera än den är. Dessa bägge makar lefva sig ändå in i ens fantasi, fast de äro de obetydligaste af alla obetydliga hvardagsmänniskor. För ett ögonblick tar författaren själf dem så på allvar, att han rent af för deras sak, är deras advokat, dock ej utan en humoristisk blink i ögonvrån. Deras sorger och fröjder äro ej längre små, därför att man känner med dem och i samma ögonblick lider och glädes med dem.

Det är kanske denna vilja att öfvertyga, som gett Gustaf af Geijerstam en rangplats

A. Blomberg foto.

GUSTAF AF GEIJERSTAM I FAMILJEKRETSEN.

bland svenska författare, ty ensamt med sin förmåga att känna skulle han icke besegrat så mycket motstånd, undanröjt så många hinder, inhägnat åt sig ett sådant maktområde.

Det har funnits ögonblick i hans lif, då äfven han har haft det mörkt. Han hade bosatt sig under vintern 1886—87 på Ingarö. Han var gift, hans hustru hör till dessa barnaglada naturer, som med ens slå ut i lyckans solsken och som därför en älskande äkta man framför allt lider af, att de stå i skuggan, barnen ville ha julklappar, julen tillstundade. Då tillspetsade sig kampen för tillvaron oerhördt för detta unga par. Geijerstam hade nyss lämnat Dagens Nyheter, nyss förut hade han tagit afsked från sin plats som Lindbergs biträde vid den Göteborgska teaterscenen, där han varit engagerad som dennes högra hand.

Det är alltså i en brytningstid som Geijerstam nu lever, ty 1888 ger han ut Svärfar och får åter vind i seglen. Men nu fanns det sannerligen icke vind i seglen utan motvind på alla håll. Man skulle bara läsa kritikens uttalanden från den tiden om Geijerstam och Levertin. Det var minnans ord och inga visor. Det var en dag, då Geijerstam sade sin hustru, att han ej såg skynt af utsikt att förtjäna tillräckligt till lifsuppehållet, om ej någon lycklig undsättningsmöjlighet yppade sig inom närmaste framtiden. Han sade helt enkelt: inom fjorton dagar. Där fanns ej mycken utsikt att sittande på skäret därute få ett lyckoanbud. Man skulle knappast tro, hvad som nu hände. Det är helt enkelt Lill-Klas' sagovinst, som tillfaller ödets favorit. G. af G. hade tagit två lotter på tafvellotteriet. Själf har han glömt dem — men hustrun ser efter i tidningen, letar reda på lotterna i skrifbordslådan, där de ligga hänkastade och tillknycklade, finner, att numret är andra vinsten — en Malmströms-tafla. Man tror icke på möjligheten — men det äger sin riktighet, och »hela lifvet får en ny kulör».

Det blir dramatik i lifvet, en lifslevande

bit sagodrama, som nu utspelas därute, när hon finner honom ute på en promenad, mycket jubel och naturligtvis litet gråt också, ty det hör till pjesen vid sådana fall i lifvet likasom på teatern.

För närvarande är Gustaf af Geijerstams ekonomiska ställning betryggad. Både hans romaner Medusas hufvud (1895), Kampen om kärlek (1896) och de under de senaste åren utgifna Vilse i lifvet, Det yttersta skäret, Äktenskapets komedi (1898) och nu senast (1899) Lyckliga människor gifva oss bekräftelsen på, att hans andliga skaparkraft är lika framgångsrik som fruktbar. Då och då ser man också, huru de svenska bondpjäserna Per Olsson och hans kärning (1894), Lars Anders och Jan Anders (s. å.) och nu senast Stor-Klas och Lill-Klas med framgång utföras på våra scener. Huru repriserna af Svärfar på Dramatiska teatern under detta års höst blef en fullständig framgång — därom är öfverflödigt att erinra.

De här meddelade reproduktionerna af fotografier från Gustaf af Geijerstams nya hem hafva sin särskilda historia. Geijerstam har sitt egna sätt att meddela nyheter. »Nu har jag köpt en villa på Saltsjöbaden,» sade han utan förberedelse plötsligt en dag, ironiskt blickande på under-teknad. Mitt försök att vara farbroderlig och höja mina händer mot himlen i tyst förebråelse, misslyckades fullständigt. »Måhända är det en affär,» sade han godlynt och lugnt, »i alla händelser kommer jag och familjen att må bra, och ruinerande är det i alla händelser icke.» Villan har ett förtjusande läge och kallas Nennesberg. Det finnes intet härligare än att från denna skogshöjd en vacker månklaftern se ut öfver sjöns blinkande vatten, låta ögat drunkna bland trädens mörka skogskonturer och återvända till familjens sköte, efter att ha druckit några djupa klunkar Wald-einsamkeit.

Ej sällan kommer hos G. af G. något af denna entusiasm fram, som alltid gjort, att

jag tänkt mig honom under andra förhållanden än de nuvarande, som agitator och folktalare. Denna entusiasm, som tager ett ämne, hur litet det än är, och höjer det upp i sin egen viljekrafts sfär, så att man skulle kunna ge sitt hjärtblod för det — märk väl icke några sentimentalt rinnande tårar, som romantikern förr i tiden, men hela sin kraft — denna entusiasm tillhör Gustaf af Geijerstam och är hos honom smittsam. Han är alls ej okritisk eller naiv i den meningen, att han ej kan väga två ståndpunkter och se hvarderas berättigande och för- och emotskäl, men han afgör sin ståndpunkt och därmed jämnt. Då har han fått kärlekens kriterium på den saken, och då säger han om den motsatta åsikten, att om man än talade med människors och änglars tungor, vore man en ljudande malm och en klingande bjällra.

Det är därför som förtroende och vänskap kanske äro alltför stora ord i G. af G:s ordbok. Det är därför han kanske aldrig skall undgå bittra missräkningar på personer här i lifvet, jag menar därför, att han ej kan se dem under neutralitetens synpunkt utan uppfattar dem antingen som anhängare eller motståndare, antingen som vänner eller fiender. Partisplittringen i vår nuvarande litterära värld har nått en ganska beklaglig höjd, och G. af G., som alls ej vill vara partichef, har nästan utropats som sådan. Hans inflytelserika ställning som ett stort förlags litterära rådgifvare, — han intager som bekant denna ställning i Gernandtska förlagsfirman — har bidragit att skaffa honom både vänner och fiender, och hans praktiska blick att föra Strindberg in i en Indiansummers solsken har uttydts som ett försök att göra propaganda.

I själfva verket är Gustaf af Geijerstams ståndpunkt för närvarande den mest försonliga mot alla ståndpunkter, som kan gifvas. Det skulle ej ligga alldeles utanför möjlighetens gränser, att Strindberg en vacker dag blefve för ung och fanatisk för den, som för närvarande galler som hans litterära vapendragare inom ett visst litterärt läger. Detta beror därpå, att Geijerstams lif har rönt några af dessa ödets maktbud och maktutslag, som en gång för alla göra oss gamla — icke till hjärtat, men till förståndet — lära oss gränserna och möjligheterna för det, som kan och får vågas, om vår bräckliga lifsfarkost icke skall gå i kvaf. Och det var detta, som gaf så mycken sympati åt hans Medusas hufvud, när denna roman slog ett genomklingande ackord af djup känsla i vår samtidslitteratur.

HELLEN LINDGREN.

EN ROPANDES RÖST.

I ÅRATAL har nu kvinnofrågan varit en fråga för dagen, och striden för kvinnans rättigheter har kämpats med kraft och ihärdighet. Visserligen ha därunder rådt olika intressen, olika stämningar, och blanka hugg ha växlats mellan de kvinnliga ledarne. Men i trots af, eller kanske just till följd af dessa brytningar — »striden är alltings fader,» lärde redan Herakleitos — har kvinnorörelsen gått raskt framåt mot sitt mål.

Frågar man: hvilket är målet? då blifva svaren många. »Full likställighet med mannen,» ropar en grupp. »Frihet i handling,» en annan. »Upplysning och utveckling,» svara några. Ja, de äro varierande, inskrifterna på

fanorna, men innebörden af dem alla utmynnar i ordet: »framåtskridande».

Det har händt några gånger, att kvinnor tala till männen, men då äro fordringarna annorlunda, då lyder uppmaningen likt Johannes döparens: »Bättren eder!» och kvinnans kraf på det manliga släktet är: »Förädling!»

Är kvinnan då verkligen själf så fullkomlig, att hon för egen del blott kan tala om rättigheter, men förhålla mannen hans fel och brister? Hör hon ännu i sitt öra ljudet af de sånger, som sjöngos för mormor och mormors mor om, att kvinnan är skapelsens krona och för god för denna världen? Behöfver hon icke lyssna till uppmaningen: »Läkare, läk dig själf?»

Det är ju en sedan gamla tider erkänd sanning, att det är först som moder en kvinna når sin fulla storhet, och att detta kall skänker henne de skönaste, men också de ansvarsfullaste af alla plikter. Moderskärleken är ju också nedlagd i hvarje kvinnohjärta och aktas så högt, att den till och med fått blifva en gradmätare för Guds kärlek till människorna. »Skulle en kvinna kunna förgäta sitt barn, så att hon icke förbarmar sig öfver sitt lifs son? Och, om hon än förgäter, så vill jag dock icke förgäta dig.» Och det bästa, renaste, alla tiders skalder besjungit, har varit denna allt uppoffrande, i själförsakelse ouppnådda moderskärlek. Men — äfven solen har ju fläckar, och hur bemängd är ej denna kärlek med egoism, hur uttränger ej känslan för det egna barnet medvetandet om andra plikter och ansvar!

Den är gammal, sagan om den elaka styfmodern, därom bära häfdena och historien många blodiga vittnesbörd. Och i det enskildas tysta värld, hvem kan räkna alla de tårar, lidanden och förödmjukelser, som en styfmoder förorsakat de barn, hvilka blifvit lämnade i hennes vård? Hur förfärande stort är ej antalet unge män, som kommit på lastens och brottets vägar, därför att de så tidigt drefvos från hemmet genom sin styfmors illvilja, och hur oändligt många äro ej de unga kvinnor, som måste ut och arbeta bland främlingar, ty de kunna eller få ej stanna i hemmet, där styfmodern råder!

Det dåliga förhållandet mellan styfmoder och styfbarn kan ju äfven bero på de senare, men då ha dessa i de flesta fall som fullvuxna nödgats att se en främmande kvinna intaga en älskad moders plats och äldsta dottern kanske fått afstå från de plikter i faderns hus, hvilka det varit hennes lust och glädje att fylla. Oftast äro barnen små, när de få styfmoder, och kunna ej ha några förutfattade fördomar, utan skulle nog snart kunna i barnlig tillit vända sig till den, som af egen fri vilja lofvat att vara dem i moders ställe, om — hon blott ville låta dem komma! Men nej, där finnes intet rum för dem i hennes hjärta! Och huru blir deras lif, dessa små, som från sina tidigaste år blifva undanskjutna, ställda i vråarne, aldrig få en glimt af kärlek, om ej en och annan förstulen smekning af fadern, och som sedan, så fort de kunna göra nytta, få bokstafigen ikläda sig en tjänares skepelse! Men halvesyskonen, som växa upp i samma hem, ack, de åtnjuta den ömmaste föräldravård, för deras trefnad och glädje kan ej göras nog af en uppoffrande moder. Orättvisor äro en tung börda att bära för små skuldror, och när sedan styfbarnen som fullvuxna träda ut i lifvet, då äro bittra barnomsminnen om kärlekslöshet och förödmjukelser af alla slag frön, som gro och bära frukter. Hurudana?

Och det är verkligen samma kvinna, denna

styfmoder och moder? Hur är det möjligt? Henne själf förefaller saken dock helt naturlig. Det har alltid varit henne en stöttesten, att maken varit gift en gång förut, och all sträfvan går ut på att ur hans hjärta fullkomligt utplåna minnet af den första hustrun. »Hvad komma styfbarnen mig vid, få de föda och kläder, så har jag gjort min plikt. Jag har så fullt upp att göra för min egen lilla älskling.» Och vänner och bekanta säga helt urskuldande: »Ja — styfmoder är ändå styfmoder.»

Finns det då ej hos denna kvinna något medvetande om det ansvar, hon ikläder sig, då hon förenar sig med en man, som äger barn från ett föregående gifte? Nej, det är svartsjuka och egoism, som så ha öfverhand i hennes hjärta, att de goda känslorna förkvävas, och sagan om »den elaka styfmodern» — den är en af mänsklighetens sorgligaste sanningar.

Vore ej här ett verksamhetsfält för en sann kvinnorörelse? Behöfdes ej här talet om »moderlighet»? Är det icke här väckande röster skulle låta höra orden: förädling och förbättring? Vore det icke framtidens kvinna värdigt — vi drömma ju så stort om henne! — att söka blifva icke blott stor i kunskaper och begåfning, utan en ädel kvinna, som förstår både moderskapets höghet och dess kraf. Må hon fullt känna ansvaret, icke blott för sina egna små, utan äfven för dem, öfver hvilka hon blifvit satt i moders ställe! Må hos henne medlidandet väcka till lif kärlek till de omedvetna små, som förlorat sitt bästa värn på jorden — sin egen mor!

Ja, nog vore det målet stort för ett kommande kvinnosläkte, att söka förbättra sig själf, att förändra ett skriande ondt till godt och därigenom — om det är möjligt — sprida ett försoningens ljus öfver hvad kvinnan brutit från tidernas början.

DAGMAR NORD.

ÖGONBLICKSBILDER. TECKNADE FÖR IDUN AF ELIN AMEEN.

III.

BLÄNDANDE ljussken från hundratals elektriska lampor belyser den praktfullt inredda våning, där det grefliga huset i afton ger bal. Glänsande uniformer, eleganta toaletter, blixtrande juveler och kraschaner, exotiska palmer och härliga blomsterdekorationer. Allt hvad lyx, förfining, rikedom och smak kunna uppfinna smälter här samman till en för öga och sinne bedårande trollvärld. Så känner åtminstone den adertonåriga, som från landsbygdens enkla hvardaglighet ser sig förflyttad midt in i hufvudstadens mest lysande societetslif. Detta är hennes *entrée* i »stora världen», dit hon införas af en tant, som inbjudit henne till sig öfver vintern. Hennes hjärta klappar hårdt, medan hennes ögon vidga sig af allt underbart, som möter hennes blick. Hon blir yr i hufvudet och hör rösterna ikring sig som ett meningslöst virrvarr. Hon vet knappast hvad hon svarar, när man talar till henne. Den ene unge mannen efter den andre presenteras för henne, och de anteckna sina namn på hennes dansprogram.

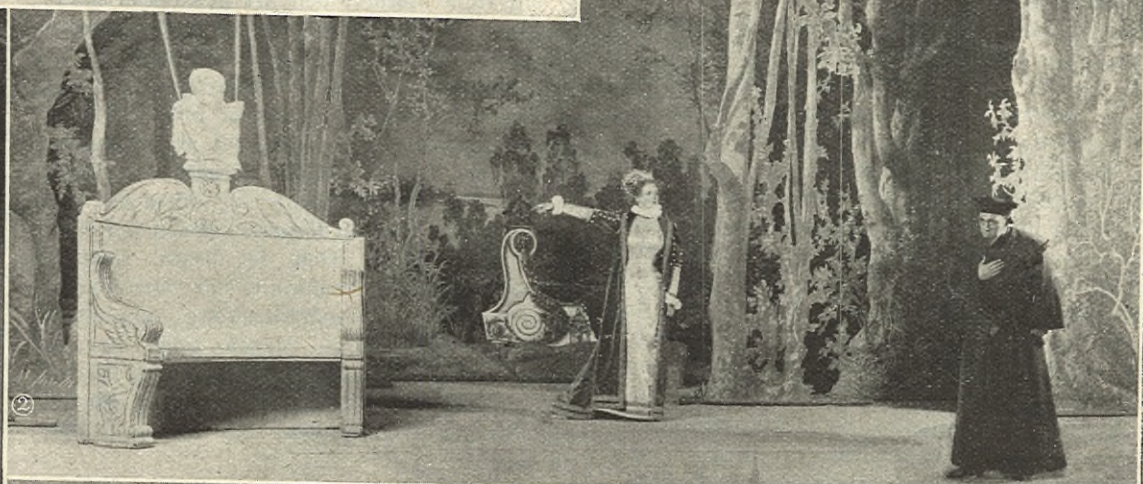
Men midt bland detta virrvarr, denna glans och prakt, söka hennes blickar någon. Okänd är han för henne, och hon ler åt sin egen, fantastiska förväntan. Men det är zigenerskan skuld till; det var hon, som trängde sig fram till henne i parken där hemma och envisades att få spå henne i handen. Hon sade, att på sin första bal i en stor stad bland ljus, blommor och musik skulle hon träffa honom — ho-

Hon har icke nu något annat intresse på balen än *honom*. Hon dansar som en sömn-gångerska och svarar sina andra kavaljerer som i en dröm. Först när hon dansar med *honom*, vaknar hon åter till lif.

»Det är han, det är han!» jublar det inom henne, och hon ger sig motståndslöst, besiningslöst hän åt dessa känslor, som från dröm och aningar plötsligt för henne blifvit verk-lighet.

Honom har hon alldeles bedårat, denna lilla *ingénue* från landet, med sina vackra, passionerade ögon, sin barnsligt veka mun, sin täcka ursprunglighet och sin uppriktighet. Hennes

SCENER UR SKÅDESPELET »KARIN MÅNSDOTTER»
PÅ DRAMATISKA TEATERN.

1. NILS STURE PÅ STOCKHOLMS TORG (I AKTEN).
2. KARIN MÅNSDOTTER OCH GÖRAN PERSSON I GRIPSHOLMS-PARKEN (II AKTEN).
3. NILS STURES MORD (III AKTEN).
4. KUNG ERIK FÅNGSLAS PÅ STOCKHOLMS SLOTT (IV AKTEN).
5. AFSKEDET MELLAN KUNG ERIK OCH KARIN MÅNSDOTTER (V AKTEN).

nom, som skulle bli herre öfver hennes lif och öde. Hvad hon hade skrattat åt spådomen och inte brytt sig det ringaste om den — så hade hon sagt. Men tanken hade födts hos henne, fått makt med hennes fantasi och sedan närts och vuxit fast, till dess den stått för henne som en betagande visshet, ett oundvikligt öde. Hon hade förälskat sig i sina egna drömmar, och kärleken fanns redan i hennes hjärta som en fin, späd, omhuldad knopp, färdig att slå ut i blom, när *han*, den rätte, skulle möta henne.

I ett nu vet hon, att det är han. Han står framför henne i sin vackra gardesuniform. Han är mörk som en sydländing med djärf profil och ett par bruna, varma ögon. Håret faller lätt vågigt öfver en hög panna; gestalten är manlig och hållningen en krigares. Han är icke så ung längre, därom skvallrar en liten skiftning i grått af håret vid tinningarna. Han föreställes för henne som grefve X . . . , och hon vet, att släkten är en af de förnämsta i landet.

Hon har blifvit blek af rörelse, och där går en skälfnig genom hennes gestalt, medan handen, som håller solfjädern, krampaktigt sluter sig därom. Hon har blott en enda dans kvar, andra vals, den tecknar han sig för och lämnar sedan plats åt den kavaljer, som kommer för att hämta henne ut till den nyss uppspelade första dansen.

VALDEMARSUDDE, PRINS EUGENS NYINKÖPTA VILLA PÅ DJURGÅRDEN.

1. FRÅN SJÖSIDAN. 2. ENTRÉEN. 3. FRÅN TRÄDGÅRDEN.

skratt är så friskt och oskyldigt, medan hennes ögon tala ett språk till honom, som icke så litet förvånar och nästan förvirrar honom. Det är, som begärde dessa ögon något af honom, som väntade de något af honom. Och de ha sett hvarandra för första gången i dag!

Han kan inte slita sig från henne. När han ej kan få dansa mera med henne, håller han sig i hennes närhet, står bakom hennes stol, och mellan danserna slår han sig ned vid hennes sida.

Före supén är det en tämligen lång paus, då det icke dansas. Under den har han lyckats uppsöka en undgängd vrå i ett af andra gäster öfvergifvet kabinett, där en soffa klämts in mellan höga palmväxter, och där ett draperi skyddar dem för nyfikna blickar. Där rör han för en stund om henne alldeles ensam. Hon talar med honom, fritt och otvunget, om sitt hem, sina föräldrar, sina syskon, sin tant, som i dag fört henne ut i »världen», och om det nöje hon väntar sig af vinterns festligheter. Hon frågar, om inte han också tycker, att det är roligt att dansa.

»Nej, inte nu mera — i afton har jag blott dansat den enda valsen med er — annars har jag lagt bort det.»

»Ni vill kanske redan anse er som en gammal ungarl — ur dansen?»

Han ser förvånad på henne, som hade han ej förstått henne. Men plötsligt förändras hans ansiktsuttryck, och där kommer något ljusst och varmt i hans ögon, medan han småler. Hon visste alltså inte! Hon trodde... Detta förklarar hela hennes väsen mot honom, och som han är mycket erfaren, börjar han förstå så mycket, så mycket! En svag röst i hans samvete säger honom, att han bör upplysa henne, nu genast, utan uppskof. Men en annan starkare röst säger frestande, att hon är så förtjusande, att han inte kan säga det —

bara denna enda afton — i morgon får hon ju veta det! Och sedan skall den dunsta bort, denna enda aftons känlostämning!

Hans arm hvilar på soffkarmen bakom hennes rygg. När hon lutar sig bakåt rör hennes blottade skuldra vid hans rockärm, och hon sluter sina ögon, lycklig öfver att vara honom så nära. Så lyfter hon dem åter upp till hans ansikte och säger, i det hon ler:

»Vet ni, en zigenerska spådde mig, innan jag for upp till Stockholm — och hon spådde sant!»

»Hvad var det då?»

»Det får ni inte veta.»

»Inte? Åjo, gör mig till er biktfar i dag och sedan hela vintern — jag är gammal nog därtill...»

»Nej, nej, inte i dag, men kanske... en dag, när...»

Hon fullbordade ej meningen högt, men hennes läppar rörde sig sakt, i det hon tyst för sig själf tillägger: »den dag ni säger, att ni älskar mig...»

Han ser på henne, och han blir så vek om hjärtat, att tårarne vilja stiga upp i hans ögon. Han önskar... ja, hvad önskar han egentligen... hvad kan han väl önska?

Hans röst blir allt innerligare och allt mera smekande, äfven vid de obetydligaste ord. Han försöker att icke säga för mycket, men hon lägger sin egen tydning öfver allt. Han förstår, att detta skälfvande och jublande lilla flickhjärta ger sig hän åt honom.

Hon bär en garnering af lefvande rosor, som är fästad på ena axeln ned till bröstet. Han ber om en af dessa blommor. Hon lösgör den och fäster den med darrande fingrar vid hans bröst. Han fattar hennes hand och kysser den, en, två, flere gånger. I detsamma ljuder order genom alla rummen, att supén är serverad. Han reser sig hastigt och bjuder

henne armen och för henne ut till matsalen... Gästerna troppa af nedför den breda, mattbelagda trappan, som leder till vestibulen. Hennes arm hvilar åter i hans, i det han för henne ner, och framför henne går tanten vid en gammal ordensprydd herres arm.

Någon bakom dem lägger sin hand på grefvens axel och en klar, högljudd röst ropar:

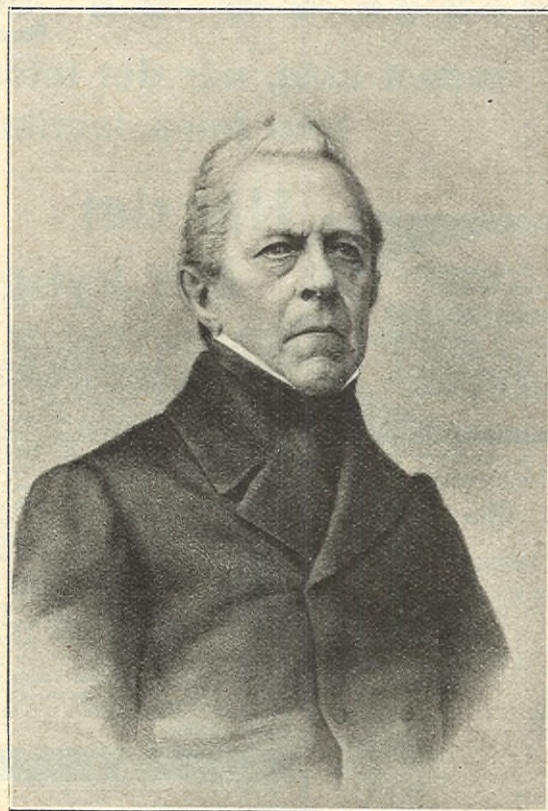
»God afton, X... jag har förgäfvets sökt att få fatt i dig i afton — du har antingen varit upptagen eller alldeles försvunnen — jag har hälsningar till din hustru från hennes familj i Danmark, som jag ville personligen framföra. Är din fru grefvinna ännu lika klen eller tar hon mot besök?»

Om grefven hade kunnat lägga sin hand hejdande på den talandes mun, skulle han gjort det; men det skulle i alla fall varit fösent, sedan ordet var uttaladt. Han mumlar något otydligt till svar, medan den arm, som nyss hvilat så förtroendefullt på hans, hastigt sliter sig lös. Han vill säga något, men när hans ögon möta hennes, blir han förstummad inför den dödliga blekhet, som spridt sig öfver hennes drag. Hennes ögon flamma, hennes läppar darra konvulsiviskt, men där har med ens kommit något stolt, drottninglikt öfver henne — hon har liksom vuxit och bär sitt hufvud högre. Den blick, som möter hans, är full af förakt, hennes fingrar gripa om rosen vid hans bröst, och hon kastar den för sina fötter och trampar på den. I nästa ögonblick har hon glidit från honom, och han gör intet försök att upphinna henne i trängseln...

VÅRA ILLUSTRATIONER.

EN NY FURSTEBOSTAD Å DJURGÅRDEN blir den af prins Eugen nu inköpta Valdemarsudde, hvarifrån vi i dagsnumret meddela ett par, tre afbildningar. De måleriska små byggnaderna komma tills vidare ej att undergå någon förändring, ej heller skall något nytt hus nu uppföras, utan ämnar prinzen bebo en å området befintlig byggnad.

Valdemarsudde är med sin belägenhet vid stora segelleden, som bekant, en af Djurgårdens vackraste punkter och ännu oberörd af det nydaningsarbetet, hvilket mer och mer börjar göra sig märkbart äfven bland Djurgårdens lunder.

FRANZ BERWALD.

»ESTRELLA DE SORIAS» KOMPOSITÖR.

HVAD SKULLE HAN SVARA?

II.

ENLIGT MIN ÖFVERTYGELSE kan en lögn ej bringa lycka, allra minst mellan äkta makar; ty deras förbund och plikter emot hvarandra böra hållas heliga.

Alltså, trots det brydsamma i den tecknade mannens ställning och ehuru han i egentlig mening icke begätt någon orätt handling, utan endast förbisett det vådliga uti att hafva någon, om än så tadellös hemlighet för sin fästmö, så var hans svar icke berättigadt eller förståndigt. Härvid ville jag likväl fråga: om hans hustru, innan hon gaf honom ja, först sport honom om hans föregående lif och lifsfrågor af vikt. Häraf beror till någon del arten af hans fel.

I alla händelser synes det mig att han, äfven om hustrun framdeles aldrig ens anat förhållandet emellan mannen och hans första kärleks föremål, alltid måst erfara en känsla af förebräelse inom sig, och ju mera hängifvenhet, kärlek och tillit, som kommit honom till del från makans sida, desto svårare torde hans brist på uppriktighet mot henne anklagat hans samvete. Ty vid hvarje tillgifvenhetsbevis från hustruns sida måste han tänka så här: »Ack, du lilla, kära varelse, om du visste...» och med blygsel känna att han ruvade öfver något, hvilket för en ren och finkänslig kvinna kunde blifva första spiken i hennes lyckas lik-kista, om det blef henne bekant.

Ett sannt och utförligt svar på hennes fråga, med ömhet och grannligheten afgifvet, borde däremot af henne kunna bäras med någorlunda lugn — om icke genast, så efter närmare besinning, då hon hunnit allvarligt betänka förhållandet.

Noga granskadt, torde det vara ganska få hustrur, som äro sina mäns första kärleks-föremål, och ett val af männen, sedan de svärmat ut ur ungdomsårens illusioner, kan ofta nog, föreställer jag mig, utgöra en säker borgen för framtida lugn lycka än det första tycket.

INGA SCHENFELT.

III.

»HVAD SKULLE HAN SVARA?» — Ja, var det meningen, att hvarje litet inlägg i denna sak skulle utgöra ett svar på ofvanstående fråga, då vore ingenting mera att säga om det hela, ty — kan det finnas mer än ett tillfredsställande svar, det som »Olle» redan gifvit oss i sina vemodsfyllda rader: han skulle säga sanningen.

»Att den lösning, författarinnan gifvit, är den rätta eller enda tänkbara vill hon visst icke själf påstå. Men hon har velat framställa den allvarliga frågan till diskussion,» så talar redaktionen. Må så vara i detta fall, men jag skulle vilja spörja: tänka alla författare i våra dagar — eller ens ett flertal af dem — därpå, att de karaktärer, de framställa i sin diktning, måtte få en normal utveckling, eller att de konflikter, som lösas, skola stå där såsom exempel eller varning för en läsande allmänhet, eller slutligen — att det rätta skall framhållas som rätt och det orätta som orätt? Är det ej i stället många gånger så, att bara språket är snillrikt, klangfullt eller smekande, bara det yttre omhöljet är tilldragande, så fråga de ej alltid så mycket efter kärnan. Jag kan nog tänka mig, att det många gånger skall vara en frestelse — och för snillena vida mer än för medelmåttorna —. Kanske gäller det dagligt bröd — en snillrik idé är värd guld. Den födes till lif, men under dess vidare utveckling och formande till ord talar där en röst djupast ned i samvetet: »Du ger världen ditt snille, men ger den på samma gång dålig själaspis. Den boken är icke god.» Dock, rösten tystas ned, och boken blir färdig och sändes ut bland människorna. Männe icke samvetet längre fram kommer att tala ännu högre om den saken? —

Det är just den vackra omklädnaden, som gör synden bedärande, och svaga karaktärer taga lätt syndaren till exempel, helst då framställningssättet är sådant, att det hela verkar upplefvadt. — —

Jag ser på Neagas skizz. Konflikten kvarstår ohjälplig och — har förvärrats genom lögnen. Många är af slitningar och sorger skola förgå, innan hjertesären läkas, om de någonsin göra det. Karin rädes jag dock ej för. Hon, som en gång lät sin fäfan tala högre än sitt hjärta, älskar hon männe så, att hon ej snart skall trösta sig öfver, att en annan kvinna redan intagit den tomma stolen i herdetjället? — Med den unga hustrun hyser jag största medlidandet, ty, likt »Olle» tänker jag på de kval, hon måste komma att genomgå, då hon kommer underfund med att mannen ljugit för henne. Och hon själf är ju oskyldig, utom i en sak — hon har gjort sig en afgud, och det bör man aldrig göra. Vänta! här ha vi förklaringen på gåtan — mannens svaghet, hans lögn — afguden måste falla!

Ännu återstår dock ett att säga. Hela konflikten och hela den förskräckliga uppgörelsestunden behöfde aldrig kommit, om en den manliga fäfan äro här, såsom mer än en gång i lifvet, orsakat en uraktlätthet. En kvinna hade väntat på den älskade, så länge där funnits en skymt af hopp — mannen däremot kan man ej förtänka, att han ville bilda ett eget hem. Så långt är allt godt och väl. Men då

prästens känslor för Karin voro sådana, att han själf kallar sina ord: »för sent!» — »ett rop af smärta,» hvarföre hade han då icke, innan han vid sig band den unga, som sedan blef hans hustru, ännu en gång friat till Karin? Då skulle det olycksdiga brevet aldrig blifvit skrifvet.

Nej, tänk, om mannens fäfan skulle fått sig en stöt genom ett direkt nej — det hade ju varit rysligt! Hellre var då vår hjälte osann mot sig själf, osann mot den, han älskade, osann mot den unga, oerfarna kvinna, till hvilken han giljade, bärande en annans bild i sitt hjärta — kunde något godt komma häraf? — — —

S—M.

KUNGL. TEATERN har genom återupptagandet af Berwalds opera »Estrella de Soria», hvilken ej gifvits härstädes sedan år 1862, gjort sig förtjänt af det största erkännande, och då härtill kommer, att operans uppsättning och det sätt, hvarpå den framföres, vittnar om det omsorgsfullaste arbete och det lifligaste intresse på alla händer, blir musikvännernas tillfredsställelse så mycket större.

Frans Berwald föddes i Stockholm 1796 och var då elev af Du Puy. Efter åtskilliga års vistelse utomlands på 1830- och 40-talen, återvände han till Sverige, där han sedan vistades till sin död år 1868. B. är ett af de mest omfattande musikgenier, som vårt land sett födas inom sina gränser. Hans svenska samtid synes emellertid ej hafva haft den rätta förståelsen af hans tondiktning. Det tyckes vara vår tid förbehållet att gifva den store kompositören den hedersplats, han långt för detta bort intaga. Som bekant var B:s skaparsnille af särdeles omfattande art. Duos för piano och violoncell, trios, kvartetter och kvintetter för stråkinstrument och piano, symfonier, operetter och operor m. m. vittna om hans omfattande verksamhet i musikens tjänst. Och denna verksamhet uppbares af en rik fantasi, melodisk uppfinningsförmåga och stor musikalisk lärdom.

Den nu återupptagna operan, hvilken är B:s närmsta arbete för scenen, vimlar af musikaliska skönheter i alla de många tablåerna. Och skulle det äfven denna gång visa sig, att den ej kan hålla sig uppe,

Henneberg-Siden

— endast äkta, när det införskrifves direkt från mina fabriker —

svart, hvitt och kulört från 65 öre till kr. 16: 45 pr meter — slät, randig, rutig, fasonerad, damast m. m. (cirka 240 olika kvaliteter och 2000 olika färger, mönster m. m.).

Siden-Damast.....	fr 90 öre—16,45	Bal-Siden.....	fr. 65 öre—16,45
Siden-Basttyger pr robe »	kr. 12,30—58,80	Siden-Grenadin... »	90 öre— 8,65
Siden-Foulard, tryckt, »	85 öre— 3,85	Siden-Bengalin... »	kr. 1,75—8,35

pr mtr. Siden-Armures, Monopols, Crisalliques, Moire antique, Duchesse, Princesse, Moscovite, Marcellines, siden till täcken och flaggor m. m. Porto- och tullfritt till hemmet. Profver och katalog omgående. Dubbelt porto till Schweiz.

G. Hennebergs Siden-Fabrik, Zürich.
(K. & K. Hoffleverantör.)

C. E. Lagerström
Stockholm
Frejmagasinet
Sybehörs- och Modeaffär.
Specialitet:
Garneringsartiklar
till klädningar o. kappor.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållsräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Fru Örn's
Atelier
för Damtolletten,
19 Tunnelg.
Stockholm,
rekommenderas i
benägen åtanke.
Välkänd elegant
snitt till moderata
priser. Fina-
sta rekommenda-
tioner öfver hela
landet. Förfråg-
ningar besvaras
omgående. 2

När det blir kyligt

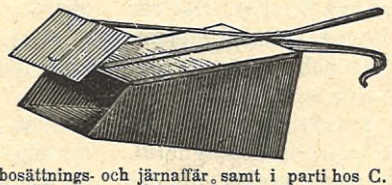
smakar en god kopp kaffe bättre än eljest, synnerligast om Edert kaffe är blandadt med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som af de mest framstående professorer och läkare erkännes att som tillsats göra kaffet **hälsosamt, billigt, drygt och välsmakande**, och skyddar man sig äfven därigenom mot kaffe-förgiftning, som uppstår vid bruk af kaffe enbart. Detta **Intubikaffe** säljes i hvarje välordnad speceri- och diversehandel i paketer å 25 och å 10 öre, men bör man akta sig för alla värdelösa efterapningar, som gå under namn af äkta, prima eller andra benämningar, hvarför man bör efterse att å hvarje paket är tryckt firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, samt dess fabriksmärke med ordet »Patent», ty endast dessa äro verkligt äkta och garanterade att innehålla den hälsosammaste och bästa kaffetillsättning.

Aktiebolaget Sundsvalls Handelsbank,
Gustaf Adolfs Torg n:r 14,
godtgör å sparkasseräkning ----- 5 %.
Å hvarje bok kan lyftas intill kr. 1,000 i månaden utan särskild uppsägning.

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, Fredsgatan 24.
(Fonder kr. 4,215,000)
Deposition ----- 5 %
Kapitalräkning ----- 5 %
Sparkasseräkning ----- 5 %
Upp- & Afskrifning ----- 3 %

Sparkasseräkning
Räntegodtgörelse 5 proc.
I landsorten boende torde hänvända sig direkt till banken.
Aktiebolaget Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor:
1 Regeringsgatan 1
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

FÖRVARINGSFACK
uthyras af
AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS HANDELSBANK
8 Arsenalsgatan 8.

bosättnings- och järnaffär, samt i parti hos C. W. Dahlstedt & Svensson, Norrlandsgatan 25, Stockholm. OBS! Återförsäljare antagas på alla platser.

Praktisk nyhet för hemmet.

Alla som äro rädda om sina mattor m. m. böra vid askans uttagande ur kakelugnarne begagna sig af den nu i marknaden utsläppta patenterade **Ask-Uttagaren**, med hvilken askan uppsamlas i kakelugnen och aflägsnas utan minsta olägenhet af damm. Kan äfven med fördel användas till sopskuffel. Finnes i hvarje välorterad till sopskuffel. OBS! Återförsäljare antagas på alla platser.

Köp alltid radiatorsmör!

Crème de Cholepalmine,
utmärkt hudmedel mot köld,
säljes i tubor å 30 öre och 1 krona
hos **Herrar Speceri-, Färg- och Parfymhandlande**
m. f. samt å **Apoteken.**

För utstyrselar,
Duktyger, linne- och bomullsvoror,
billigast hos
BRÖDERNA SVENSSON & Co,
16 Hamngatan 16.

Nestlé's Barnmjöl.
Bästa näringsmedel för barn.
30-årig framgång.
Säljes på alla apotek. Parti-försäljning Instruktionsapoteket Nordstjernan. Prof gratis från **HECTOR & Co,** Skeppsbron 18, Stockholm.

så måste detta nog uteslutande tillskrivas den mer än vanligt omöjliga libretton. Det helt enkelt förträffliga utförande, operan nu får, hoppas vi dock skola rädda densamma. Särskildt förtjänar fru Östberg att framhållas. Endast hennes utförande af det oerhördt svåra och maktpåliggande titelpartiet borde kunna locka en rad fulla hus. Hennes härliga stämning, stödd af den ypperligaste sångkonst, firar här en triumf, än hvilken nog ej en gång fru Michaeli lyckades nå en bättre. Den uppburna sångerskan rönt och det mest entusiastiska bifall. Sådant kom och hr Ödmann välförtjänt till del i Salvaterras parti. Fröken Hulting visade sig som Zulma hafva tagit ett steg framåt, hvilket vi med glädje anteckna, och hr Söderman gaf en karaktäristisk bild af den moriske prinsen. Hrr Sellergren, Ericson och Lejdström skötte likaledes förtjänstfullt sina partier. Det hela gick mycket bra under hofkappelmästaren Nordqvists ledning. För den charmanta iscensättningen förtjänar hr Elmblad särskildt beaktande. Baletten i andra akten var och särdeles vacker. Bland den talrika publiken märktes kronprinsen och prins Eugen.

»KARIN MÅNSDOTTER» PÅ DRAMATISKA TEATERN. Om våra författare för scenen fortfarande att med samma ifver som under den senaste tiden begagna sig af Sveriges häfder som underlag för sina diktverk, torde vi inom kort ha en ganska fullständig dramatisk rundmålning af vår historia. För närvarande stå två dramer om Vasaätten på spellistorna, och det tredje är under inöfning.

Hr Adolf Pauls skådespel »Karin Månsdotter», det senast framförda af denna trilogi, är, hvad händelseförloppen beträffar, ett troget referat af en del episoder ur den olyckliga Vasasonens och hans gemåls historia; men som diktverk förmår det ej, trots en högt svallande retorik och flere väl anbragta effektscener, framkalla den stämning, som låter åskådaren ge sig på nåd och onåd.

Kung Eriks historia, i sig själf så rik på tragisk poesi, borde kunnat inspirera författaren till scener af mera personlig värme, mera djup och mindre deklamation. Måhända var det just dialogens bredd, dess öfverflöd på fraser, som försvagade totalintrycket och i synnerhet de poetiskt skära och fint tänkta scener, hvilka grupperade sig kring Karin Månsdotters person; om de befriats från mycket af sin ordgrannlåt, hade stycket ovillkorligen vunnit i styrka.

Fru Holmlund, som återgaf Karin Månsdotter, hade emellertid fått ett lyckligt grepp på rollen, hvilken genom hennes tolkning och tjusande apparition vann en seger såväl åt henne själf som åt författaren. Vi tro, att fru H. aldrig varit bättre till sin fördel i

någon af de uppgifter, hvori hon hittills visat sig för hufvudstadspubliken. Hr Skånberg var till sin yttre gestalt en ståtlig och vacker kung Erik och hr Örtengrens Göran Persson en demonisk teaterbof — men ej mer. Den kärleve hertig Karl framställdes af hr Palme så tillfredsställande man kunde begära af en skådespelare med hans lyriska natur! De svenska ädlingarne hade i hrr Hagman, Hansson, Törnqvist och Hedlund korrekta representanter. Uppsättningen var ögonfånande och särskildt Gripsholmsparken i mänsken och kung Eriks rum på Gripsholms slott af anslående verkan.

Fast det stort anlagda skådespelet ej uppnått den succés, man kunde hafva väntat, bringar Idun emellertid i dagsnumret sina läsare några bilder från dramats verkningsfullaste scener. Ämnet är ju i alla händelser af den art, att det städe påkallar den svenska publikens intresse, och särskildt, tro vi, vår kvinnopubliks, för hvilken Erik XIV, både som människa och konung, städe hägrat i ett romantiskt skimmer, väfdt af saga och historia, tillsammans med sin Karin Månsdotter, måhända den kvinnligaste bland våra häfders många ädla kvinnogestalter.

Den första af bilderna är scenen i första akten, då Nils Sture på Stockholms borg bekransas med en halmkrans och utropas som förrädare; bilden nummer två är slutscenen i andra akten, då Karin Månsdotter befäller Göran Persson att gå och ombestyrta bröllopshögtidigheterna; bilden nummer tre framställer Nils Stures mord, nummer fyra kung Erik fängslas af hertig Karl och bilden nummer fem slutligen afskeds-scenen mellan Erik och Karin Månsdotter å Gripsholms slott.

FILHARMONISKA SÄLLSKAPETS FÖRSTA ABONNEMENTSKONSERT för säsongen gick, som berämdt var, af stapeln den 14 dennes och hade i Musikaliska akademiens stora sal samlat en talrik och högtidsstämd publik, bland hvilken märktes kronprinsessan och hertiginnan af Dalarna. Det behjärtansvärda ändamålet — de norska fiskarfamiljernas understöd — lika mycket som det framstående musikverk, som här kom till utförande förtjänade också den största tillslutning. Franz Liszts mäktiga oratorium »Legenden om den heliga Elisabeth» framfördes, som bekant, redan i våras af sällskapet och väckte då, trots sin något tröttande längd, det lifligaste bifall och intresse. Nu hade vid repriserna några välbetänkta förkortningar vidtagits, i det hela IV:e afdelningen och Elisabeths afsked till ungdomsminnena i afd. V uteslutits. Det solistparti, som i våras innehades af fru Davida Afzelius, hade därigenom bortfallit, men de öfriga solisterna voro fortfarande desamma som senast.

HYLIN & CoS

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEDALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16.
A. T. 64 69. A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

Fru Dagmar Möller gaf en skärt innerlig tolkning åt den heliga Elisabeths parti och sekunderades verkningsfullt af hr Forsells praktfulla stämning i landtgrefve Ludvigs. Äfven hr G. Sjöberg förtjänar allt erkännande för sin pietetsfulla tolkning af landtgrefve Hermans lilla uppgift. Såväl körerna som k. hofkappellet skötte sig nu om möjligt än bättre än senast under hr Stenhammars intelligenta och lifliga ledning. Det hela blef till en vacker och förtjänt framgång för sällskapet och belönades ock med de närvarandes ljudliga bifall.

AULINSKA KVARTETTENS andra kammarmusiksoaré var helt igenom af stort intresse. Efter Mozarts f. f. g. här spelade serenad »Eine kleine Nachtmusik», hvares kristallklara och glädliga melodier genast satte åhörarna i stämning, följde H. Alfvéns sonat för piano och violin, op. 1, förut uppförd å en kammarmusiksoaré, och då som nu intresserande genom den prägel af konstnärssallvar, som utmärker de olika satserna. Komponisten blef, jämte exekutörerna, hrr Aulin och Stenhammar, inropad af publiken.

Slutnumret, F. Schuberts stråk-kvartett op. 161 i g-dur, var liksom inledningsnumret en nyhet för vår publik. Fin och eterisk som fjärlisdans öfver en blommande äng, bildade den vackra kvartetten en värdig afslutning på programmet.

Hofjuvelerare
K. ANDERSON
i Jakobstorg
• STOCKHOLM •

Lektyr!

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1894 (komplett)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med juln.)	3: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 55
Barngarderoben 1898 (12 n:r)	1: —
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1895 (n:r 7 felas)	1: 50
Kamraten 1897 (n:r 18 felas)	1: 50
Kamraten 1898	2: —

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.

Exp. af Idun.

Obs.!

Pärmar till Idun	1: 75
d:o » Iduns romanbibliotek	0: 75
d:o » hjälprea	0: 50
d:o » Kamraten	0: 75

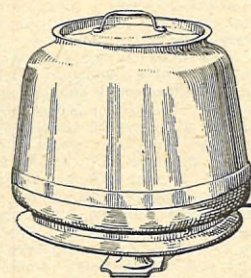
Aktiebolaget Svenska Kernfabrikens
prisbelönta

Hushållskernor

rekommenderas hvarje husmoder.

Prospekt och priskurant franko
från
A.-B.

Svenska Kernfabriken,
Stockholm.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.

Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm

rekommenderar sina tillverkningsar af:

Lager-Öl, Lagerdricka

Pilsner-Öl, Iskällare-Dricka

samt såsom specialitet:

Pilsner-Dricka

Allm. telef. 36 56.

Rikstel 18.

Lars Monténs

Neutrala Kärntvål till yllevätt och
Oleintvål till linnenvätt användes lämpligast sålunda:

3/4 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllevätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader. Finnas hos de flesta specierhandlare samt i mina butiker. Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897. N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.

Fjäder- och Spets-Boor, Jaboter, Lavallierer, Barber

m. fl. sorters moderna Halsgarnityr hos

K. Forsberg & Co, Nya Operahuset.

Siden- och Ylle- Klädningsstyger

af säsongens alla nyheter i stort urval till låga, bestämda priser.

OBS.! Nyheter inkomma dagligen.

OBS.! Profver franko på begäran.

K. M. LUNDBERG.

JOH. LUNDSTRÖM & Co.

Stenkol, Cokes,

1:a maskinkrossad Anthracit,

bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneecessärer.

Carré-Briketter

för kokspisar, kakelugnar, strykugnar m. m.

Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20.
Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Farmmätaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

Allm.
8 68.
47 36.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.

1:ma ANTHRACIT.

Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

Husmodrar!
Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använden i Edra hushåll Pellerins Margarin, Göteborg, som är bäst, drygast och billigast!

H. G. Söderbergs
Import-Aktiebolag.

Antracit
Stenkol
Gokes
Varumärke

Äkta Marie-Briquetter.

Kontor: Slussplan 63 A.
(Räntmästarehuset)
Allm. Tel. 25 82 & 4 51.
Rikts- " 5 75.

Zefir- och Kastorgarn 8 kr. pr kilo.

Hamburgergarn 6 kr. pr kilo.

Stort färgsortiment.
KARL LARSSON,
Drottninggatan 73 C, Stockholm.
Prøver sändas franko.

Hedrande erkännande åt svensk uppfinning. Vid utställningen i London har F. Pauli's Azymol erhållit guldmedalj för dess utomordentligt värdefulla egenskaper till tändernas och mennens vård samt för hudåkommor. (S. T. A. 66022)

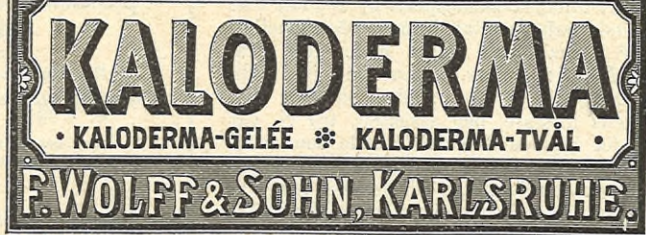
Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32
— Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Örebro Kex
Bäst! * Billigast!
Säljes hos herrar Specerl-, Delikatess- och Kaffehandlande.

Züricher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt
från 50 öre pr meter till kr. 20.

Oöfvertäffad till frambringande af en vacker hud.

Erhålls å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

Bolinders Gaskök

ekonomiska — hållbara — billiga.

Via postlinien SASSNITZ-TRELLEBORG

förmedlas den snabbaste förbindelsen till kontinenten medelst de stora, eleganta och bekvämt inredda *Kjulingarne Svea* och *Germania* samt propellerångarne *Rex* och *Imperator*. OBS! Endast en tullbehandling! Vidare genom von Essen & Frick, Malmö, Kontinentkontoret, Trelleborg, och Stockholms Resebureau, Stockholm, genom hvilken senare biljetter för resor öfver hela världen tillhandahållas Svenska rundresobiljetter utlämnas genast utan tillägg af provision.

Nerv- och lindrigt sinnessjuka
kunna få god inackordering och omsorgsfull vård i utmärkt naturskön och hälsosam trakt nära stad och järnvägsstation. Utmärkta vitsord af läkare stå till buds. Reflekterande torde sända svar till »Fridfullt hem», Tidningskontoret, Östra Larmgat. 1, Göteborg.

Något för smättingarna!
Lätta, nätta små arbeten för barn fr. 4—10 år hvarmed de kunna gånja far och mor, syster eller bror, kunna rekvideras från Kindergarten, Kommandörsгатan 25, Stockholm. Priskurant sändes endast till landsorten.

Gebildete distinguirte Deutsche
ertheilt Unterricht in ihrer Muttersprache, Literatur und Conversation. Beste Referenzen. Adresse in *Tjäders Bureau*, Malmorsgatan 5, 2 tr. (G. 91725)

Undervisning pr korrespondens i
BOKFÖRING
(enkel o. dubbel). Ingen förskötsbetaln.
Tysk Handelskorrespondens.
Bästa resultat garanteras. Prospekt o. profvef gratis
Malmö Språk- & Handelsinstitut,
Dir. H. S. HERMOD, Söderg. 17, Malmö.

UNG FLICKA, ej öfver 22 år, bildad, glad och barnkär, önskas som barnfröken för 2 barn, 11 och 9 år. Anses som familjemedlem. Svar med fotografi, betyg och lönepretentioner till Fru H. Sandahl, Nyköping. (611)

BÄTTE FLICKA, kunnig i matlagning, bakning och öfriga hushållsöromål samt villig att deltaga i andra förekommande sysslor, erhåller plats hos familj på landet i Skåne. Svar med löneanspråk till »Anna 1899», Iduns exp. (604)

PRÄSTGÅRD finns plats, mot fritt vivre, för en enkel och pålitlig flicka, något kunnig i matlagning och sömnad och som ej är rädd att taga del i alla inomhusförekommande öromål. Svar till »Villig», Tösse. (608)

PLATS FINNES ledig att ju förr dess hellre tillträda för en 25 å 30 års bättre flicka, med god och vänligt sätt, med skyldighet att under fruns ledning sköta ett mindre hushåll å landet. Svar med fotografi emolvens under adress »S. W.», Falköping-Ranten p. r. (609)

Rekvirera profiler af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till sal. sällskaps- och promenadtoiletter. Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & Cie,

Zürich, Schweiz

förr J. Zürers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissemåntet i Zürich, grundlagt 1825.

Befattningen

Epidemisjuksköterska

för Nordmarks härad i Värmlands län kungöres härmed ledig.
Sökanden bör hafva fyllt 22 år, hafva god fräjd, vara frisk och äga tillräckliga kroppskrafter samt hafva tjänstgjort minst 6 månader å större sjukhus och minst 1 månad å större epidemisjukhus. Aflöning 500 kronor för år jämte 25 öre för hvarje tjänstgöringsdag samt fria tjänsteresor.
Ansökan med intyg insändes före den 1 december, till Provinsialläkaren Alfr. Hylengren, Arjeng. (G. 5734)

SKICKLIG SÖMMERSKA

får förmålig plats i familj, om ansökan göres i n:r 3 A Karlaplan, 4 tr., kl. 10—12 f. m. (G. 5717)

MOT FRITT VIVRE
erhåller en barnkär, gladlynt, stark och arbetsam flicka af god familj plats i Stockholms närhet att gå frun tillhanda. Svar med uppgift om ålder, familjeförhållanden m. m. till »Dispositionfamilj», poste restante Rödbotorget, Stockholm. (G. 92043)

FÖR EN ANSPRÅKSLÖS, bildad flicka, som vill vara en husmoder till sällskap och hjälp med alla inomhusförefallande öromål, med undantag af gröre sysslor, finnes plats nu genast i ett mindre hushåll å landet. Vidare gen. korresp. Svar till »Skog», Iduns exp. (610)

BILDAD,

duglig och arbetsam flicka (20 å 25 år) med vänligt men bestämdt sätt och ej för stora anspråk, erhåller på nyåret plats i enkel familj i Göteborg.

Pianoundervisning och hjälp med hemläxor (barnen 8—14 år) samt inomhusförekommande öromål (däribland underhåll af barngarderober).
Svar med fotografi, returporto, uppgift på löneanspråk och rekommendationer i biljett till »Ordningsfull ung dam», Gumælii Annonsbyrå, Göteborg. (G. G. 3499)

BARNJUNGFRU.
En snygg, frisk, äldre jungfru erhåller plats den 1 februari att sköta ett nyfött barn. Utan finaste rekommendationer nyttar ej att söka platsen. Anvisas af fröken Alma Victor, Södergatan 20, Helsingborg. (815)

TJÄNSTEN

som epidemisjuksköterska i öfre Fryksdalens distrikt kungöres härmed till ansökan ledig. Sökande bör hafva fyllt 22 år, hafva god fräjd, vara frisk och äga goda kroppskrafter samt bör hafva tjänstgjort 6 månader på större sjukhus och 1 månad å större epidemisjukhus. Lönevillkor 500 kronor för år med tillägg af 25 öre för hvarje tjänstgöringsdag samt fria resor under förtäringdagarna. Tjänsten tillsättes för 3 år, räknadt från 1 januari 1900 med 3 månaders ömsesidig uppsägning och bör den, som till tjänsten blifver antagen, ställa sig till efterriktelse gällande instruktion. Ansökan jämte intyg böra före 15 december 1899 vara inlämnade till provinsialläkaren i Öfre Fryksdalens distrikt under adress *Torsby*.

BARNSKÖTERSKA.
Nästa 1 januari blir plats ledig för en äldre, barnkär och duglig barnsköterska med vana vid småbarn samt kunnig i sömnad och handarbeten. Rekommendationer och löneanspråk insändes till Högjentors Kungsgård pr Axvall. (589)

EN FRISK och i alla afseenden ordentlig flicka erhåller genast plats som ensamjungfru i liten familj. Svar med rekommendationer och lönevillkor till Fru Agnes Larson, Ramsele. (602)

Husmodrar!
En ung flicka (pålitlig) ur ett godt hem önskar plats som biträde i familj. Svar torde tacksamast sändas till Ankefru S. Nilsson, Slottsbacken 8, Visby, Gotland. (605)

EN GLADLYNT, FÖRLOFVAD flicka önskar mot fritt vivre komma i god och vänlig familj, helst på landet, för att få deltaga i hushållet och lättare öromål inomhus. Svar till »X-», Nyköping p. r. (606)

PLATS ÖNSKAR bildad, duglig, ordentlig flicka, väl kunnig i matl., bak, väfnad, sömnad, handarb. m. m. Svar »Gladlynt», Iduns exp. f. v. b. (607)

OBSERVERA!

Efter genomgången praktisk-teoretisk kurs finnas till instundande nyår trenne utmärkt lämpliga lärarinnor för barn i den s. k. Kindergarten åldern 3—7 år. Referenser och upplysningar meddelas hos Förståndarinnan för Kindergarten, Kommandörsгатan 25, Stockholm. (G. 92020)

HERRAR APOTEKARE!

En 21 års flicka, som under ett år haft anställning å större apoteksinrättning, önskar å apotek utbildas sig till s. k. tekniskt biträde. Reflekterande torde brevskicka till Ellen Lindquist, Observatoriet, Lund. (S. T. M. 44483)

ENKEL, arbetsam flicka, önskar plats i bättre hem att vara husmoder behjälplig och anses som familjemedlem. Helst i eller i närheten af Stockholm. Lön önskas. Svar till »Tacksam», Iduns exp. inom åttio dagar. (612)

PLATS SÖKES af duglig, bildad flicka, kunnig i matl., bak, syltn., sömn. Musikalisk, glad, enkel, sparsam. Svar »Stort intresse», S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.

EN 19-ÅRIG, bättre flicka, önskar plats i familj som husmoders hjälp och sällsk. Är hemma i husl. syssl. och matlagning. Villig bitr. med barns skötsel, om sådana finnes. Svar till »Familjemedlem 19», p. r. Stigbergs, Göteborg. (G. G. 3500)

UNE DAME, DISTINGUÉE très bien récommandée, donne des leçons de français et voudrait encore disposer de quelques heures par semaine. S'adresser au *Tjäders Bureau*, Malmorsgatan 5, 2 tr. (G. 91724)

PLATS
önskas efter jul under 3 å 4 månader i familj för undervisning åt flickor i teckning, målnings och dekorativa arbeten. Något arvode önskas. Svar till »B. L.», poste restante Kristianstad. (844)

PLATS I SKOLA eller familj på nyåret eller till våren önskas af bättre, anspråkslös, musikalisk flicka, som nu genomgår fröken Lundins och Handarbetets Vänners kurser; är äfven kunnig i konstväfnad. Svar till »24 år», Bokh. A. B. Minerva, Stockholm. (816)

EN UNG FLICKA önskar enligt »Fru Vera» förslag, plats som hjälpre i liten familj. Svar till »G. W.», Iduns exp. (585)

OBSERVERA.

En bättre, 22-årig flicka önskar genast plats i större hushåll för att deltaga i alla inomhusförekommande öromål mot fritt vivre. Svar till Handlanden C. O. Nilsson, Figeholm. (587)

PLATS SOM HANDARBETSLÄRARINNA vid elementarskola eller privat läroanstalt för flickor sökes af f. d. elev vid Handarbetets Vänner, med goda betyg och rekommendationer. Svar till »H. F.», Hölö p. r. (594)

BILDAD FLICKA, 20 år, från godt hem önskar plats strax efter nyår. Undervisningsvan, kunnig i handarbeten. God hälsa, glad lynne. Svar till »P.», Kinna. (597)

EN UNG, BILDAD FLICKA söker plats nu genast eller till nyåret såsom sällskap och hjälp i familj eller hos äldre dam. Skicklig i handarbeten. Svar till »24 år», Kinna. (598)

EN UNG,
rask och villig, bättre flicka önskar i januari komma i ett treftigt och godt hem, för att mot fritt vivre, eller mot att betala något för sig, få lära sig matlagning och deltaga i alla inom ett hem förekommande öromål. Svar till »Lisa», Linköping p. r. (588)

Nerv- och lindrigt sinnessjuka

mottagas i ett stilla och privat hem, till inackordering och omsorgsfull vård, af under-tecknad och därvid äger flerårig vana. Skriftliga rekommendationer af läkare samt muntliga lämnas af Fröken Sofie Röhl, Humlegårdsgatan 22, 3 tr. upp, Sthlm.

Fru IDA JANSON, Hammesplanaden 3, Upsala. Rikstelefon 490. (G. 91696)

ETT BARNLÖST PRÄSTFOLK, som bägge äro vana vid undervisning, mottaga från början af nästa år 2 gossar till inläsning i allmänna läroverkets 4 första klasser. Och vilja vi söka gifva såväl ett godt hem som grundlig undervisning. Bref till »S.», adr. Åtorp (Värmlands län). Referenser: kontraktsprosten, höfvedrikanten m. m. L. G. Lindström samt rektor vid allm. lärov., fil. d.r. S. W. Tenow, Kristinehamn.

DAME FRANÇAISE, protestante, diplômée, recevait deux jeunes filles comme pensionnaires: meilleures references. Adresse: Mademoiselle de Breyne, Avenue Lemaire, Malo les-Bains, Nord-France.

Det bästa till sist!

FLORAS

starkt koncentrerade antiseptiska preparat

TIP-TOP

rekommenderas såsom varande det **allra förnämsta** till tändernas, munnens, svalgets och hudens vård.

Då den önskan uttalats, att jag skulle anställa jämförelse mellan ifrågavarande *munvatten* med de i vår handel förekommande starkaste sådana, så har jag provat dessa på förmåga att i 5 proc. utspädning döda en af de mest seglivade bakterierna. Vid lika förfarande har jag funnit att *Vademecum*, *Gahnellit*, koncentrerad *Stomatol* samt detta preparat ofta gifvit tämligen lika resultat, *ej så sällan har »Tip-Top» till och med visat sig öfvertäffa det ena eller andra preparatet.*

På begäran får jag äfven tillägga, att *»Tip-Top»* bör lämpa sig särdeles väl till att vid hostsjukdomar, såsom tuberkulos, influensa och katarrer, desinficera näsduken och därigenom hindra smittas öfverförande.

Stockholm den 19 Dec. 1898.

E. Almquist, Professor i hygien.

»TIP-TOP»

är ett utmärkt medel mot *tandvärk*, *ekzem* och *halsåkommor*.

Se vidare de hvarje flaska åtföljande intygen.

Finnes öfver allt.

Tekniska Aktiebolaget **FLORA**, Gefle.